

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLIJENO:	5. 11. 2015. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	23-2/15-1
VEZA:	
EPA:	719 XXV
PRILOG:	

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjedniku, g-dinu Ranku Krivokapiću

Na osnovu člana 93 stav 1 Ustava Crne Gore, podnosim PREDLOG ZAKONA O DOPUNI KRIVIČNOG ZAKONIKA CRNE GORE

Shodno članu 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore predlažemo da se ovaj zakon donese po skraćenom postupku, iz razloga koji su navedeni u obrazloženju.

U Podgorici,
04. februar 2015. godine

Poslanik Demokratskog fronta
Ranko Vučinić

ZAKON O DOPUNI KRIVIČNOG ZAKONIKA CRNE GORE

Član 1.

U Krivičnom zakoniku Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 70/03, 13/04 i 47/06, i "Službeni list Crne Gore", br. 40/08, 25/10, 73/10, 32/11, 64/11, 40/13 i 56/13) poslije člana 224 dodaje se novi član koji glasi:

**„Neisplaćivanje zarada
Član 224a**

- (1) Ko ne isplati dio ili cijelu zaradu zaposlenom kazniće se kaznom zatvora od jedne do tri godine.
- (2) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se onaj ko ne daje podatke ili daje netačne podatke za određivanje zarade i na taj način je ne isplaćuje ili isplaćuje djelimično.
- (3) Kaznom iz stava 1 ovog člana kazniće se poslodavac koji u slučaju neisplaćivanja dijela ili cijele zarade, u propisanom roku, radniku ne dostavi obračun zarade koji je dužan isplatiti.
- (4) Nema krivičnog djela iz stava 1 ovog člana kada je do neisplate došlo zbog nemogućnosti raspolaganja finansijskim sredstvima na računu poslodavca ili nedostatka finansijskih sredstava na računu poslodavca koji nijesu nastali s ciljem izbjegavanja isplate zarade, pod uslovom da je poslodavac u propisanom roku zaposlenom dostavio obračun zarade, koji je bio dužan isplatiti.
- (5) Pod zaradom se u smislu ovog člana podrazumjeva osnovna zarada i sva druga primanja u novcu koje radnik prima po osnovu rada (naknade zarada, otpremnine i dr.), u bruto iznosu što uključuje poreze i doprinose iz zarade i na zaradu prema posebnom zakonu."

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

OBRAZLOŽENJE

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore, sadržan je u članu 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Neisplaćivanje dijela ili cijele zarade zaposlenima je veoma ozbiljan finansijski, socijalni, ali i fiskalni problem u Crnoj Gori. Dugogodišnje ignorisanje ovakvog ponašanja dijela poslodavaca dovelo je do rasprostranjenosti prakse zakidanja zaposlenih, ali i državnog budžeta i budžeta javnih fondova od strane nesavjesnih poslodavaca.

Isplata minimalnih zarada na koje se plaćaju porezi i doprinosi, isplata ostatka zarade u gotovini, priznanicama ili robi, neopravdana dugovanja zarada zaposlenim, postali su odomaćena praksa većine poslodavaca u politici isplate zarada zaposlenima.

Pogrešnim odnosom zakonodavca i nadležnih državnih institucija zaduženih za inspekcijski i drugi nadzor nad sprovođenjem važećih zakona u politici obračuna i isplate zarada, kao i pripadajućih poreza i doprinosa, kršenje zakona, utaja poreza i isplata zarada na crno postali su opšteprihvaćen metod zloupotrebe dijela poslodavaca i kršenja osnovnih ljudskih i socijalnih prava zaposlenih, garantovanih Ustavom

U postojećem zakonodavnom okviru, zaposleni ne mogu efikasno naplatiti zaostale neisplaćene zarade, posebno kada se radi o namjernim stečajnim postupcima kod privatnih kompanija, gdje poslodavac svjesno ide u stečaj i likvidaciju da ne bi isplatio svoja dugovanja.

Zbog toga je neopohodno uvesti i institut obračuna iznosa zarada koji nije isplaćen, kao izvršne isprave u postupku prinudnog ostvarivanja potraživanja u skladu sa Zakonom o izvršenju i obezbjedjenju ("Sl. list Crne Gore", br. 36/11 od 27.07.2011)

Imajući u vidu činjenicu da poslodavci obično ne izdaju obračun o neisplaćenim zaradama, u zakonom propisanom roku (član 84, stav 3 Zakona o radu) neophodno je izmjenama Krivičnog zakonika Crne Gore osnažiti pritisak na poslodavce koji ne isplaćuju zarade, da zaposlenima izdaju obračun o neisplaćenim zaradama, na način da se propisuje krivična odgovornost za takve poslodavce koji postupaju suprotno svojim zakonskim obavezama.

Cijenimo da je ovo rješenje u skladu sa stavom 2 člana 1 ovog Predloga kojim se propisuje krivična odgovornost poslodavca za nedavanje tačnih ili davanje netačnih podataka za određivanje zarade, pri čemu zaradu ili ne isplaćuje ili isplaćuje djelimično, čime se posredno štiti i državni budžet i sankcioniše utaja poreza.

Evidentno je da važeća zakonska rješenja ne obezbjeđuju efikasan mehanizam zaštite naplate potraživanja zaposlenih, pa je neophodno izmjenama Krivičnog zakonika Crne Gore dodatno zaštititi prava velikog broja zaposlenih u Crnoj Gori.

III OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Ovim Zakonom se propisuju krivična odgovornost za poslodavce koji ne isplaćuju zaradu zaposlenima u skladu sa zakonom o radu i kolektivnim ugovorima.

Stav dva propisuje krivičnu odgovornost za poslodavca koji ne daje podatke ili daje netačne podatke za određivanje zarade i time nanosi materijalnu štetu zaposlenom, ali i državnom budžetu i budžetima javnih fondova.

U cilju preciznijeg definisanja mehanizma zaštite potraživanja zaposlenih u slučajevima neisplaćivanja zarada, ovim članom se popisuje krivična odgovornost za poslodavca koji u propisanom roku ne dostavi zaposlenom obračun iznosa zarada, koju je bio dužan isplatiti.

Za isključenje krivične odgovornosti za poslodavca, u slučaju neisplaćivanja zarade poslodavca koji nije mogao isplatiti zbog nemogućnosti raspolaganja finansijskim sredstvima ili nedostatka finansijskih sredstava na svom računu, dodaje se uslov da prethodno mora zaposlenom dostaviti obračun iznosa zarade.

Član 2.

Propisuje se stupanje na snagu zakona

IV USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

U državama EU nema jedinstvene regulative koja definiše pitanje krivične odgovornosti poslodavca za neisplaćivanje zarada zaposlenima.

V RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU

Zakon treba donijeti po skraćenom postupku zbog stanja u kojima se nalaze javne finansije.

VI RAZLOZI ZA STUPANJE NA SNAGU ZAKONA DANOM OBJAVLJIVANJA

Razlog za stupanje na snagu ovog zakona danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”, uslovljen je velikim dugovanjima poslodavaca zaposlenima za neisplaćene zarade.

VII PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore.